

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی تهران

معاونت آموزشی

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

واحد برنامه‌ریزی آموزشی

چارچوب طراحی «طرح دوره»

اطلاعات درس:

گروه آموزشی ارائه دهنده درس: طب ایرانی
عنوان درس: قرائت، تفسیر و تصحیح متون فارسی پزشکی
کد درس: ۳۰۹۰۰۴
نوع و تعداد واحد^۱: ۳ (۱ واحد نظری - ۲ واحد عملی) - ۱۷ ساعت نظری - ۶۸ ساعت عملی
نام مسوول درس: دکتر میثم شیرزاد
مدرس/ مدرسان: دکتر میثم شیرزاد-دکتر فاطمه نجات‌بخش - دکتر ملیحه تهرایی - دکتر علیرضا عباسیان - دکتر حسین رضایی زاده- دکتر ابراهیم خادم-دکتر مهدی علیزاده
پیش‌نیاز/ هم‌زمان: ندارد
رشته و مقطع تحصیلی: طب ایرانی - دکترای تخصصی (Ph.D)
کلاس شماره ۱ طبقه اول
روز و ساعت: سه‌شنبه‌ها ۱۲-۸

اطلاعات مسوول درس:

رتبه علمی: استادیار
رشته تخصصی: طب ایرانی
محل کار: دانشکده طب ایرانی، دانشگاه علوم پزشکی تهران
تلفن تماس: ۰۹۱۲۳۱۷۱۴۸۱
نشانی پست الکترونیک: shirzad@tums.ac.ir-shirzadmd@gmail.com

^۱مشمتمل بر: نظری، عملی و یا نظری- عملی به تفکیک تعداد واحدهای مصوب. (مثال: ۲ واحد نظری، ۱ واحد عملی)

توصیف کلی درس (انتظار می‌رود مسوول درس ضمن ارائه توضیحاتی کلی، بخش‌های مختلف محتوایی درس را در قالب یک یا دو بند، توصیف کند):

۱- بخش نظری:

- آموزش اصطلاحات طبی موجود در متون منتخب و تفسیر آنها
- آموزش نحوه تصحیح و بازنویسی متون پزشکی
- آموزش قرائت متون منتخب طبی فارسی مربوط به قرون و مناطق مختلف از کتب ذخیره خوارزمشاهی، الاغراض الطیبیه، خلاصه التجارب، تحفه حکیم مؤمن، مخزن الادویه، الابنیه عن حقائق الادویه، طب یوسفی، میزان الطب، مطلب السؤال تنکابنی، اکسیر اعظم، مجربات اکبری، قرابادین قادری، مفرح القلوب، هدایه المتعلمین، رگ شناسی بوعلی، تقویم الصحه، رساله براء الساعه، تسهیل العلاج، قرابادین صالحی، تنسوخ نامه، اختیارات بدیعی، خفی علائی، کفایه منصوره، دفع مضار الکلیه، الفاظ الادویه، قرابادین ذکابی، حفظ الصحه ناصری، مجربات اکبری، تشریح منصوره، طب یوسفی، خلاصه الحکمه، معالجات عقیلی، خزائن الملوک، فوائد الطفییه، طب اکبری، حفظ صحت ناصرالحکماء، لب العلاج، تحفه خانی، میزان الادویه، قرابادین قادری، قرابادین اعظم، قرابادین شفایبی، رساله افیونییه، مقامع الرشیق لمنکری طب العتیق، مخزن الادویه، تفریح القلوب، رساله غیاثیه

۲- بخش عملی:

- تمرین قرائت بخش‌های مختلف از کتب طبی
- مراجعه به کتابخانه‌های تخصصی متون خطی و طی مراحل زیر:
  - ۱- تهیه فایل الکترونیک نسخ مختلف از کتاب مورد نظر
  - ۲- تهیه و ارایه پرینت از صفحات شناسنامه و آغاز و انجام کتاب
  - ۳- تصحیح و بازنویسی از میان نسخ موجود

اهداف کلی / محورهای توان‌مندی:

فراهم کردن زمینه استفاده آسان از متون طبی قدیم با کسب مهارت در خواندن متن، تفسیر عبارات و آشنایی گسترده با کلمات و اصطلاحات متداول و نیز یافتن توانایی مقابله متون قدیمی و تصحیح آنها

اهداف اختصاصی / زیرمحورهای هر توان‌مندی:

پس از پایان این درس انتظار می‌رود که فراگیر:

الف- حیطة دانشی:

- ۱- آشنایی با شیوه نگارش و خط متون مختلف فارسی قرون مختلف طبی از قرن ۴ تا ۱۴
- ۲- فراگیری اصطلاحات شایع و مهم طبی در حوزه مبانی طب، مفردات و معالجات
- ۳- آشنایی با روش تصحیح متون طبی

ب- حیطة مهارتى:

- ۱- تقويت مهارت دانشجو در استنباط محتوا از متون كهن پارسى
- ۲- به دست آوردن مهارت نسخه خوانى و تطبيق نسخ گوناگون از يك كتاب
- ۳- كسب مهارت تصحيح متون پارسى به شيوه كلاسيك

ج- حیطة نگرشى (عاطفى):

- ۱- كسب دیدگاه دقیق متون پژوهشى و درك اهمیت توجه به اصالت و درستی نسخ
- ۲- ایجاد نگاه نقادانه در مطالعه متون تصحيح شده
- ۳- كسب انگیزه كافی در مراجعه به متون دست اول و عدم بسنده به تصحيحات گوناگون با درستی و کیفیت متفاوت

رويكرد آموزشى:

مجازى ^۲	✓ حضورى	✓ ترکیبى ^۳
--------------------	---------	-----------------------

روش‌هاى یاددهى- یادگیرى زیر به عنوان نمونه معرفى شده‌اند:

- كلاس وارونه
- یادگیرى مبتنى بر بازى دیجیتال
- یادگیرى مبتنى بر محتوای الکترونيكى تعاملی (اسلايدهاى صوت دار و بارگذارى در نوید و برگزارى كلاس حضورى جهت رفع اشكال)
- یادگیرى مبتنى بر حل مسئله (PBL)
- یادگیرى اکتشافى هدايت شده
- یادگیرى مبتنى بر سناریوى متنى
- یادگیرى مبتنى بر مباحثه در فروم
- سایر موارد (لطفاً نام ببرید) -----

-
1. Educational Approach
  2. Virtual Approach
  3. Blended Approach: Blended learning is an approach to education that combines online educational materials and opportunities for interaction online with traditional place-based classroom methods.

تقویم آموزشی:

جلسه	تاریخ	عنوان مبحث	روش تدریس	فعالیت‌های یادگیری / تکالیف دانشجو	نام مدرس / مدرسان
۱	۱۴۰۲/۱۱/۲۴	بیان اهداف و روش کار - خلاصه الحکمه (۱) - ابنیه (۱)	کلاس حضوری	فعالیت کارگاهی به صورت فراگیری واژگان و عبارات دشوار - تمرین متن خوانی و متن پژوهشی و استخراج محتوا از متون کهن پارسی	دکتر شیرزاد
۲	۱۴۰۲/۱۲/۰۱	میزان الطب - مفرح القلوب قرابادین قادری - مجربات اکبری	کلاس حضوری		دکتر تهرایی
۳	۱۴۰۲/۱۲/۰۸	خلاصه التجارب - معالجات عقیلی خزائن الملوک	کلاس حضوری		دکتر خادم
۴	۱۴۰۲/۱۲/۱۵	تشریح منصوری - طب یوسفی خلاصه الحکمه (۲)	کلاس حضوری		دکتر تهرایی
۵	۱۴۰۲/۱۲/۲۲	اغراض الطبیه - قرابادین ذکابی حفظ الصحه ناصری - مجربات اکبری	کلاس حضوری		دکتر رضایی زاده
۶	۱۴۰۳/۰۱/۲۸	خفی علائی - تنسوخ نامه اختیارات بدیعی (۱) - قرابادین صالحی	کلاس حضوری		دکتر شیرزاد
۷	۱۴۰۳/۰۲/۰۴	رساله دلائل النبض شرح رساله حفظ الصحه پورسینا - قرابادین اعظم	کلاس حضوری		دکتر علیزاده
۸	۱۴۰۳/۰۲/۱۱	ذخیره خوارزمشاهی (۱) اکسیر اعظم	کلاس حضوری		دکتر نجات بخش
۹	۱۴۰۳/۰۲/۱۸	تحفه خانی - اختیارات بدیعی (۲) میزان الأدویه - قرابادین قادری	کلاس حضوری		دکتر تهرایی
۱۰	۱۴۰۳/۰۲/۲۵	لب العلاج - ذخیره خوارزمشاهی (۲)	کلاس حضوری		دکتر نجات بخش
۱۱	۱۴۰۳/۰۳/۰۱	کفایه منصوری - دفع مضار الکلبیه - الفاظ الأدویه	کلاس حضوری		دکتر عباسیان
۱۲	۱۴۰۳/۰۳/۰۸	ابنیه (۲) - رگ شناسی بوعلی تقویم الصحه رساله براء الساعه - تسهیل العلاج	کلاس حضوری		دکتر علیزاده

دکتر رضایی زاده	کلاس حضوری	مقامع الرشيق لمنكري طب العتيق مخزن الأدوية	۱۴۰۳/۰۳/۲۲	۱۳
دکتر شیرزاد	کلاس حضوری	تفريح القلوب - رساله غياثيه	۱۴۰۳/۰۳/۲۹	۱۴

وظایف و انتظارات از دانشجو:

حضور منظم در کلاس درس، مشارکت فعال در تمرین کلاسی، انجام تکالیف و تمرینات در موعد مقرر، مطالعه منابع معرفی شده، مشارکت در پرسش و پاسخ‌های کلاسی

روش ارزیابی دانشجو:

- ارزیابی دانشجو شامل ارزیابی تکوینی و ارزشیابی تراکمی یا پایانی است.

ارزشیابی تکوینی: ارزشیابی دانشجو در طول دوره آموزشی با فعالیت‌های فردی و گروهی در کلاس (۲ نمره)، حضور

منظم در کلاس (۲ نمره)، کار عملی، تهیه نسخه خطی مناسب و تصحیح آن (۴ نمره)

ارزشیابی تراکمی یا پایانی: ارزشیابی دانشجو در پایان دوره شامل آزمون کتبی چهارگزینه‌ای یا تشریحی یا مختلط

(۲ نمره)

سایر تذکره‌های مهم: حد نصاب قبولی فراگیران در این درس نمره ۱۴ می‌باشد.

منابع:

(۱) ناصری، محسن، درس‌نامه متون پارسی طب سنتی ایران، تهران: انتشارات طب سنتی ایران، ۱۳۹۴

(۲) منابع متعدد شامل نسخ خطی، چاپ سنگی یا تصحیح شده که در قالب فایل الکترونیک جهت مطالعه در کلاس در اختیار

دانشجویان قرار می‌گیرد.

چک لیست ارزیابی طرح دوره						
گروه	رشته مقطع	نام درس	آیتم	معیارهای ارزیابی	چگونگی پردازش طرح با توجه به معیارها	
					قابل قبول	نیازمند اصلاح
					توضیحات در خصوص موارد نیازمند اصلاح	نیازمند اصلاح

			به اطلاعات کلی درس اعم از گروه آموزشی ارایه دهنده درس، عنوان درس، کد درس، نوع و تعداد واحد، نام مسؤؤل درس و سایر مدرسان، دروس پیش نیاز و هم‌زمان و رشته و مقطع تحصیلی اشاره شده است.	اطلاعات درس
			اطلاعات مسؤؤل درس اعم از رتبه علمی، رشته تخصصی، اطلاعات تماس و ... درج شده است.	اطلاعات مسؤؤل درس
			بخش‌های مختلف محتوایی درس در حد یک یا دو بند معرفی شده است.	توصیف کلی درس
			اهداف کلی / محورهای توانمندی با قالب نوشتاری صحیح درج شده‌اند..	اهداف کلی / محورهای توانمندی
			اهداف اختصاصی / زیرمحورهای هر توانمندی با قالب نوشتاری صحیح درج شده‌اند	اهداف اختصاصی / زیرمحورهای هر توانمندی
			روش‌های یاددهی و یادگیری درج شده‌اند	روش‌های یاددهی - یادگیری
			جدول مربوط به تقویم درس، به طور کامل تکمیل شده است.	تقویم درس
			وظایف و انتظارات از دانشجویان نظیر حضور منظم در کلاس درس، انجام تکالیف در موعد مقرر، مطالعه منابع معرفی شده و مشارکت فعال در برنامه‌های کلاس و ... تعریف شده و درج گردیده است.	وظایف و انتظارات از دانشجو
			نحوه ارزیابی دانشجو با ذکر نوع ارزیابی (تکوینی/تراکمی)، روش ارزیابی و سهم هر نوع/ روش ارزیابی در نمره نهایی دانشجو، درج شده است..	نحوه ارزیابی دانشجو
			کتاب‌های درسی، نشریه‌های تخصصی، مقاله‌ها و نشانی وبسایت‌های مرتبط، معرفی شده‌اند	منابع